

NAJvyšší KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 1131/01
Zo dňa: 19.01.2015

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 5
Počet príloh: 0

PROTOKOL

**o výsledku kontroly
pôsobnosti dozorných rád vybraných právnických osôb**

Nezábudka Pata n. o.

Trnava február 2015

Zhrnutie

Kontrola pôsobnosti dozorných rád vybraných právnických osôb bola vykonaná v súlade so zameraním kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) na roky 2015 - 2017.

Pri výkone kontrol rôznych právnických osôb zriadených subjektmi verejnej správy bola často zistená nečinnosť príslušných dozorných rád, resp. nedostatky pri plnení ich zákonných povinností týkajúcich sa dohľadu nad výkonom pôsobnosti týchto právnických osôb. Nízka funkčnosť a účinnosť vnútorných kontrolných mechanizmov súvisiaca s pôsobnosťou dozorných rád sa javí ako významný problém pre ciele sledujúce dosiahnutie dobre hospodáriacej verejnej správy.

Výsledok kontrolnej akcie by mal prispieť k zvýšeniu efektívnosti činnosti verejnej správy a spokojnosti občanov, k zlepšeniu hospodárenia subjektov verejnej správy a ku skvalitneniu vnútorného kontrolného systému verejnej správy.

Kontrolou NKÚ SR v kontrolovanom subjekte Nezábudka Pata, n. o., so sídlom v Pate boli zistené tieto skutočnosti:

- kontrolovaný subjekt nevypracoval doklady, ktoré by deklarovali dohľad dozornej rady na jeho činnosť v sledovanom období, čo nebolo v súlade so zákonom o neziskových organizáciách,
- zápisnice zo schôdzí dozornej rady neboli vypracované, nakoľko podľa vyjadrenia štatutárneho orgánu kontrolovaného subjektu, dozorná rada v sledovanom období nezasadala,
- kontrolovaný subjekt nepreukázal preskúmanie účtovnej závierky a výročnej správy dozornou radou za roky 2012, 2013, a vedenia účtovníctva v zmysle zákona o neziskových organizáciách,
- dozorná rada kontrolovaného subjektu nepredložila správnej rade vyjadrenia k účtovnej závierke a výročným správam za roky 2012 a 2013, čím bol porušený zákon o neziskových organizáciách,
- hlavná kontrolórka obce bola členkou dozornej rady kontrolovaného subjektu, teda právnickej osoby, ktorej zakladateľom bola obec, čo je v rozpore so zákonom o obecnom zriadení.

NKÚ SR odporúča neziskovej organizácii, aby:

- upozornila zakladateľa na nefunkčnosť pôsobnosti dozornej rady,
- požadovala od zakladateľa zabezpečenie vykonávania činnosti dozornej rady a vypracovávanie dokladov preukazujúcich jej činnosť v súlade so všeobecne záväznými predpismi,
- upozornila zakladateľa, v súvislosti s kreovaním dozornej rady a výberom jej členov, na rešpektovanie všeobecne záväzných právnych predpisov platných pre výber členov a vykonanie nápravy vo veci vyššie uvedeného porušenia zákona o obecnom zriadení.

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. **1131/01** z 19.01.2015 vykonali:

Ing. Drahomír Rešeta, vedúci kontrolnej skupiny
PhDr. Katarína Baničová, členka kontrolnej skupiny

kontrolu pôsobnosti dozorných rád vybraných právnických osôb, ktorej účelom bolo preveriť plnenie povinností dozorných rád pri dohliadaní na činnosť právnických osôb podliehajúcich kontrole podľa zákona o NKÚ SR, vznik a pôsobnosť ktorých upravujú príslušné všeobecne záväzné právne predpisy, prípadne spoločenské zmluvy.

Kontrola bola vykonaná v čase od 19.01.2015 do 25.02.2015 v kontrolovanom subjekte

Nezábudka Pata n. o.
Lipová 995/50 A, 925 53 Pata, IČO: 37986899
(ďalej aj „kontrolovaný subjekt“)

za kontrolované obdobie 2012 a 2013 a v prípade objektívneho zhodnotenia kontrolovaných skutočností aj za predchádzajúce, resp. nasledujúce obdobie.

Predmetom kontroly bolo kreovanie dozornej rady a jej pôsobnosť v podmienkach vybranej právnickej osoby a analýza činnosti predmetnej dozornej rady.

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o NKÚ SR v znení neskorších predpisov a so štandardmi, ktoré vychádzajú zo základných princípov kontroly (ISSAI 100, 400) v rámci medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Charakteristika kontrolovaného subjektu a kreovanie dozornej rady

Nezisková organizácia Nezábudka Pata n. o. bola založená jediným zakladateľom, obcou Pata (ďalej tiež „obec“ alebo „zakladateľ“), 25.06.2007 zastúpenou štatutárnym orgánom starostom obce zakladacou listinou na dobu neurčitú. Nezábudka Pata n. o. bola registrovaná na príslušnom Obvodnom úrade v Trnave 17.07.2007.

Účelom založenia kontrolovaného subjektu bolo poskytovanie sociálnych služieb celoročnou pobytovou formou v domove sociálnych služieb, terénnou opatrovateľskou službou, ďalej poskytovaním služby v dennom centre a jedálni. V sledovanom období bolo v domove sociálnych služieb 24 prijímateľov sociálnych služieb.

Kontrolovaný subjekt bol povinný vykonávať svoje hospodárske aktivity v súlade s predmetom činnosti deklarovaným v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov a zakladacej listiny, hospodáriť samostatne podľa schváleného rozpočtu s prostriedkami, ktoré získal z úhrad klientov za sociálne služby, z ročného finančného príspevku z Trnavského samosprávneho kraja a z prostriedkov získaných od iných subjektov.

Správna rada organizácie podľa zákona č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o neziskových organizáciách“) volí a odvoláva členov dozornej rady. Dozorná rada je kontrolný orgán neziskovej organizácie, ktorý dohliada na jej činnosť, má najmenej troch členov, členom dozornej rady nemôže byť člen správnej rady a riaditeľ, pričom členstvo v dozornej rade je dobrovoľnou a neplatenou funkciou. Jej člen nesmie uzavierať a sprostredkovať obchody súvisiace s činnosťou neziskovej organizácie pre iné osoby.

Najvyšším orgánom Nezábudky Pata n. o. bola päťčlenná správna rada, ktorej členov v sledovanom období zvolil zakladateľ na základe rozhodnutia obecného zastupiteľstva. Riaditeľka kontrolovaného subjektu bola štatutárnym orgánom, riadila jeho činnosť a konala v jeho mene.

Zakladateľ, obec Pata, kreoval v zakladacej listine orgány Nezábudky Pata n. o. vrátane dozornej rady. Súčasťou zakladacej listiny bol aj štatút organizácie, v ktorom okrem iného bola definovaná pôsobnosť dozornej rady.

Štatút kontrolovaného subjektu z 25.06.2007, ktorý bol súčasťou zakladacej listiny, definoval postavenie dozornej rady v orgánoch organizácie, jeho kontrolnú funkciu, zloženie členov dozornej rady, požiadavky týkajúce sa menovania členov, oprávnenia členov dozornej rady, jej činnosť, možnosť finančných náhrad pre členov dozornej rady vzniknutých pri výkone funkcie. V predmetnom štatúte kontrolovaného subjektu bol čas uschovávania zápisníc zo schôdzí orgánov (teda aj dozornej rady) určený na päť rokov. Podľa stavu k 31.12.2013 bolo v Nezábudke Pata n. o. zamestnaných 15 zamestnancov vrátane štatutára (riaditeľky).

NKÚ SR prevereníím webového sídla zriaďovateľa a zápisníc správnej rady kontrolovaného subjektu zo sledovaného obdobia zistil, že na základe voľby členov dozornej rady a prijatého uznesenia správnej rady z 09.07.2012 bola za členku dozornej rady kontrolovaného subjektu zvolená hlavná kontrolórka obce. Zvolenie hlavnej kontrolórky za člena dozornej rady bolo v rozpore s § 18 ods. 2 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“), podľa ktorého je funkcia hlavného kontrolóra nezlučiteľná s funkciou člena orgánu právnickej osoby, ktorej zriaďovateľom alebo zakladateľom je obec.

NKÚ SR zistil, že členovia dozornej rady neboli v sledovanom období odmeňovaní za činnosť v dozornej rade, čo bolo v súlade s § 26 zákona o neziskových organizáciách, podľa ktorého je funkcia člena dozornej rady neziskovej organizácie dobrovoľná a neplatená.

NKÚ SR ďalej zistil, že členovia dozornej rady neporušili v sledovanom období zákaz konkurencie v zmysle § 27 zákona o neziskových organizáciách, podľa ktorého člen dozornej rady nesmie uzavierať obchody, ktoré súvisia s činnosťou neziskovej organizácie, prípadne sprostredkovať takéto obchody pre iné osoby.

2. Analýza činnosti dozornej rady

Dozorná rada bola kontrolným orgánom, ktorý bol povinný podľa štatútu dohliadať na činnosť Nezábudky Pata n. o. Funkčné obdobie trojčlennej dozornej rady bolo stanovené

štatútom na štyri roky. V štatúte boli vymedzené aj právomoci orgánov kontrolovaného subjektu.

Zákon o neziskových organizáciách určuje povinnosť zo schôdzí orgánov neziskovej organizácie vyhotovovať zápisnice, uschovávať zápisnice po čas určený štatútom, ktorý nesmie byť kratší ako jedno funkčné obdobie správnej rady organizácie. V predmetnom štatúte kontrolovaného subjektu bol čas uschovávania zápisníc určený na päť rokov, čo bolo v súlade so zákonom o neziskových organizáciách a štatútom kontrolovaného subjektu.

Kontrolovaný subjekt nepredložil NKÚ SR doklady, ktoré by deklarovali dohľad dozornej rady na jeho činnosť v sledovanom období, čím nepreukázal, že dozorná rada pôsobila ako kontrolný orgán v zmysle § 25 ods. 1 zákona o neziskových organizáciách.

Kontrolovaný subjekt ďalej nepreukázal, že dozorná rada preskúmala účtovné závierky a výročné správy za roky 2012 a 2013 a vykonávala kontrolu vedenia účtovníctva v zmysle § 25 ods. 5 písm. a) a b) zákona o neziskových organizáciách.

Kontrolou NKÚ SR bolo taktiež zistené, že dozorná rada nepredložila správnej rade vyjadrenia k účtovnej závierke a výročným správam za roky 2012 a 2013, čo nebolo v súlade s ustanovením § 25 ods. 5 písm. a) zákona o neziskových organizáciách.

Podľa vyjadrenia štatutárneho orgánu kontrolovaného subjektu neboli zápisnice dozornej rady z jej schôdzí vypracované a predložené ku kontrole z dôvodu, že v sledovanom období dozorná rada nezasadala.

Preverením zápisníc správnej rady kontrolovaného subjektu bolo zistené, že tieto neobsahovali vyjadrenia dozornej rady k účtovným závierkam, záverečným správam, účtovným dokladom, prípadne upozornenia na zistené nedostatky, čo svedčí o tom, že dozorná rada nezabezpečovala dohľad na činnosť kontrolovaného subjektu v súlade s vyššie uvedenými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa: 25.02.2015

Ing. Drahomír Rešeta
vedúci kontrolnej skupiny

PhDr. Katarína Baničová
člen kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bola oboznámená dňa: 27.02.2015

Ing. Viera Lukáčová
riaditeľka